

TEMAT: JUŻ CZAS POMYŚLEĆ O ŚWIĘTACH...

JAKIE KOŁĘDY ŚPIEWAJĄ CZESI, AUSTRIACY, WŁOSI I FRANCUZI? – TIK.

Scenariusz lekcji muzyki w klasie VII dn. 13 grudnia 2019 r.

Podstawa programowa

- I.1.1, I.2.1, II.1.1, II.2.1 i 2; III. 4.

Środki dydaktyczne

- Piosenka *Dzień jeden w roku* – kanał YouTube- tablica multimedialna,
- kolęda czeska *Kukulka z lasu leci już* (P. s. 48, CD1: tr. 34); kolęda hiszpańska *W dzień Bożego Narodzenia* (P s. 50, CD1: tr. 37–38).
- kolęda włoska *Quando nascette Ninno* (P s. 49, CD1: tr. 36), akompaniament do kolędy hiszpańskiej.
- P. s. 48–49 (zwyczaje bożonarodzeniowe w wybranych krajach europejskich: Czechy, Hiszpania, Włochy).

Przebieg zajęć

1. Wprowadzenie w nastrój świąteczny:

- Wysłuchanie piosenki *Dzień jeden w roku* – omówienie treści (oczekiwanie na choinkę, wspólną wieczerzę w rodzinnym gronie, znaczenie wieczoru wigilijnego w tradycji polskiej).
- Nauczyciel pyta, czy wysłuchany utwór jest kolędą (ODPOWIEDŹ: nie, tekst nie opowiada o narodzinach Chrystusa opisanych w ewangelii, wiąże się bardziej ze współczesnym sposobem obchodzenia wigilii Świąt).
- Uczniowie czytają tekst obu zwrotek piosenki i wybierają dwa wersy, które są najbardziej zgodne z ich odczuciami. Zapisują ten tekst na czystej kartce i wymieniają się nią z kimś w klasie (tak, aby każdy otrzymał jedną kartkę). Podczas kolejnego wykonania piosenki uczniowie słuchają akompaniamentu, śledzą uważnie tekst i śpiewają tylko te wersy, które otrzymali. Jeśli pojawią się fragmenty, których nikt nie zaśpiewał – uczniowie mogą spróbować uzasadnić dlaczego.
- Nauczyciel i chętni uczniowie śpiewają zwrotki, w wszyscy – refren.

• Propozycja dodatkowa

Wybrane wersy piosenki uczniowie mogą wpisać do wiadomości SMS i wysłać do innego ucznia w klasie. Ten – jeśli otrzyma więcej wiadomości – powinien zaśpiewać wszystkie otrzymane wersy.

2. Tradycje świąteczne w innych krajach – Czechy

– Obejrzenie kartek świątecznych z innych krajów przyniesionych przez uczniów – próba odczytania napisów (życzenia wesołych świąt w różnych językach).

– Odczytanie tekstu o czeskich zwyczajach (P. s. 48), wskazanie Czech na mapie.

– Wysłuchanie nagrania wokalnie–instrumentalnego kolędy, przy ponownym słuchaniu uczniowie śpiewają tylko fragmenty z tekstem „ku ku” (nauczyciel może pomóc w opanowaniu melodii, wskazując fonogestyką dźwięki: 3x *so–mi*, potem *so–re, mi–do*).

1. Zezulka z lesa wylitla,

kuku u samych jesliczek sedla, kuku!

wzdawa czest a prospiewuje,

pana sweho [dźwięczne „h”] wychwaluje,

kuku, kuku, kuku!

2. Włoskie Natale

– Odczytanie tekstu o włoskich zwyczajach świątecznych (P s. 49)

Warto podkreślić tradycję budowania szopek, obecną również w Polsce, oraz wskazać Włochy na mapie,

- zaprezentowanie uczniom najpiękniejszych włoskich szopek bożonarodzeniowych na

tablicy multimedialnej – podsloncemitalii.pl

- wysłuchanie włoskiej kolędy z płyty.

3. Świąteczna wizyta na Półwyspie Iberyjskim

– Odczytanie tekstu o zwyczajach w Hiszpanii i Portugalii (P s. 49). Obydwa kraje leżą na Półwyspie Iberyjskim – południowo-zachodnim skraju kontynentu europejskiego (można wskazać na mapie).

– Nauczyciel najpierw uczy powtarzającego się w kolędzie *W dzień Bożego Narodzenia* motywu do słów „pam, pam,pam!”, a następnie śpiewa kolędę z polskim tekstem – uczniowie włączają się do śpiewu ćwiczonego motywu.

– Nauczyciel zwraca uwagę na chwilową zmianę metrum w takcie 13, a następnie wyklaskuje dwukrotnie rytm taktów 1–4.

Uczniowie powtarzają go klaskaniem i odnajdują w nutach kolędy jeszcze dwa miejsca, w których ten rytm się pojawia (takty 5–8 i 14–17). Wspólna recytacja tekstu tych fragmentów – również drugiej i trzeciej zwrotki. Uczniowie powinni zauważyć, że melodia w tych taktach jest identyczna.

- Nauczyciel wykonuje takty 9–12 z przedtaktem z ósmego taktu (śpiewa tekst pierwszej zwrotki), uczniowie na ochotnika próbują śpiewać solo ten sam fragment z tekstem drugiej lub trzeciej zwrotki.
- Wspólne zaśpiewanie całej kolędy – przy słowach „pam, pam, pam!” uczniowie mogą dołączyć gestodźwięki.

Sławomira Grześkowiak